

Tilaa

[Etusivu](#) [MT Metsä](#) [MT Hevoset](#) [Lehdet](#)

Juuri nyt: Koivukuidun hinta laski Viron valtionmetsien huutokaupassa

Uutiset: Suomessa tehtiin päätös, joka suojaa meitä monen Keski-Euroopan maan kohtalolta – näin kaukolämpö ja sähkö voittivat kaasun

Onko nykyaikainen elämäntapamme vain väliaikainen vaihe? Suomesta löytyy paikka, jossa opiskelleilla ruuan ja energian kallistuminen ei tunnu missään

Nurmeksessa opiskellaan viljelemään oma ruoka itse. Kaupungissa elämä ei voi olla ekologisesti kestävä, sanoo Omavaraopiston opettaja Maria Dorff.

 [Jaa artikkeli](#)

Omavaraopistolla olennaista on riippumattomuus fossiilisista

polttoaineista. Kuuden kuukauden koulutuksen aikana mihinkään työvaiheeseen ei käytetä esimerkiksi traktoria. Nykyinen fossiilisista riippuvainen elämäntapamme on väliaikainen vaihe ihmisen kehityksessä, uskoo opiston opettaja Maria Dorff (oikealla). Vasemmalla Mette Hartonen, keskellä Viljami Nojonen. Kuva: Reijo Haukia

Maatalous | Hyvinvointi

1.12.2022 20:14

Tuulikki Viilo

Sähkö kallistuu, polttoaine kallistuu, ruoka kallistuu.
Mitä enää voi tehdä?

No, aina voi kiehauttaa kattilallisen ikikeittoa ja jatkaa elämäänsä kuten ennenkin.

Pohjois-Karjalassa Nurmeksessa sijaitsevan opiston arkea hintojen nousu ei ole myllertänyt. Omavaraisuuteen vaadittavia taitoja on voinut täällä opiskella jo muutaman vuoden ajan.

Nykyinen, fossiilisista polttoaineista riippuvainen elämäntapamme on väliaikainen vaihe ihmisen kehityksessä, uskoo Omavaraopiston opettaja Maria Dorff. "Kriisi osoittaa, että oikeasti asiat maksavat ja niiden pitäisikin maksaa."

Hän kannattaa tuottajahintojen huomattavaa nostoa. "Ihmisten pitäisi arvottaa elämäänsä niin, että ruokaan ollaan valmiita panemaan rahaa ja ulkomaanmatkoja jätetään väliin."

Omavaraopiston yhteisöllä tavoitteena on ekologisesti kestävä maailma.

Kun astumme sisään hämärään tupaan, Dorff kehottaa pitämään kengät jalassa. Sähköt löytyvät, mutta niitä käytetään vähän.

Yhden opiston käytössä olevan omakotitalon sähkönkulutus oli hänen mukaansa vain 13 kilowattituntia kuukaudessa, vaikka talossa majoitettiin kahdeksan henkeä.

Omavaraopistolla puut kaadetaan ja pilkotaan perinteiseen tyyliin kirveellä ja pokasahalla. Jokaisen on opintojen aikana tehtävä ainakin yhden kuution verran polttopuita. Sähköä kuluu opistolla hyvin vähän. Mette Hartoselta sahaaminen sujuu jo rutiinilla. Kuva: Reijo Haukia

Monet opiston käytännöt perustuvat Dorffin puoliso Lasse Nordlundin vuosien saatossa kerryttämiin kokemuksiin. "30 vuotta on viljelty samoja pelloja. Ne vain paranevat."

Nordlundin oppien mukaan omiin tarpeisiin voi riittää viisi aaria pelttoa. Hän viljelee noilla aareilla juureksia, perunoita sekä öljy- ja palkokasveja. Lisäksi hyödynnetään esimerkiksi metsän antimia.

Kaupasta koriin tarttuu lähinnä lapsille luomumaitotuotteita sekä jonkin verran kananmunia. Karjaa opistolla ei ole.

Opiskelijoista valtaosalla onkin kaupunkilaistausta. Miksi maaseudulta tulijoita on vähemmän? Kun tottuu isoihin koneisiin, aloihin ja eläinmääriin, voi tuntua liian isolta hypyltä siirtyä pienempään, Dorff pohtii.

Monet tulijat on yllättänyt arki maaseudulla. "Täällä

voikin ihan hyvin elää”, hän naurahtaa.

Joka vuosi hakijoita on toistaiseksi ollut enemmän, kun mukaan on voitu ottaa.

Osa jää opistolle asumaan myös talveksi. Yksi heistä on Mette Hartonen.

Aiemmin eräoppaaksi opiskellut Hartonen on siirtynyt omavaraisempaan elämäntapaan pikkuhiljaa. ”Koen, etten ole luopunut mistään, vaan saanut elämäni uusia merkityksellisiä asioita entisten tilalle.”

Aamu alkaa kaurapuurolla. Lounaaksi on usein opiston klassikkoa eli ikikeittoa.

Lisää aiheesta: [Maatilojen koko kasvaa, mutta unelma omavaraisesta arjesta elää: Hiljasen perhe muutti kantoveden varassa olevalle tilalle ja opetteli kasvattamaan ruokansa itse](#)

Ikikeitto on juureskeittoa johon lisätään perunaa, lanttua tai naurista sekä esimerkiksi palsternakkaa ja porkkanaa. Höysteenä syödään papuja tai herneitä.

Eilisen keittoa voidaan jatkaa seuraavana päivänä, mistä tulee nimikin. ”Maku vain paranee päivien myötä.”

Illalla saatetaan syödä esimerkiksi keitetyjä perunoita ja papupihvejä. Joskus Hartonen tekee uunissa rieskaa. Kalaa tai riistaa hän ei syö.

Peseytyminen ja tiskaaminen hoituu kierrätysöljystä ja koivun tuhkasta saadusta lipeästä tehdyllä saippualla.

Suurin osa käyttää suolaa, mutta Hartonen jätti sen jo ennen kurssille tuloaan.

Eikö sama ruoka kyllästytä? Ei, hän vastaa. ”Olen yllättynyt, miten maukasta ja ravitsevaa yksinkertainen ruoka voi olla.”

Ruuan viljely itse antaa merkityksellisyyden tunnetta, Maria Dorff sanoo. "Asiat eivät tule mystisesti kaupan laarista, tuntemattomasta lähteestä." Kuva: Reijo Haukia

Talveksi Nurmekseen on jäämässä myös Esa-Pekka Vierimaa, 32. Nivalassa Pohjois-Pohjanmaalla syntynyt luomuviljelijän poika asui ennen opistolle muuttamistaan kaupungissa.

"Rupesin ajattelemaan, mitä pitäisi tehdä tässä

"....."

Vierimaa osallistui mielenosoituksiin, mutta tuntui epätyytyväväältä vaatia muutoksia suuriin rakenteisiin alhaalta ylöspäin.

Sitten löytyi Omavaraopisto. Vierimaata kiinnostaa taidoista eritoten viljely, ruuan hankinta ja säilöminen. ”Se tuntuu oleellisimmalta.”

Marjat on säilötty kellariin ilman sokeria. Happamat puolukat säilyvät omassa liemissään. Mustikoiden kohdalla hyödynnetään Lassen käyttämää menetelmää: Mustikat kiehausetaan ja purkitetaan. Purkkeja käydään kääntelemässä ensin päivittäin ja sitten viikoittain. Kääntely estää homebakteerien syntymistä. Kuva: Reijo Haukia

Omavaraisuus on elämäntapa, jonka oheen tavallinen päivätyö ei istu, opiskelijat pohtivat. Talvisin tehtäviin freelance-töihin ja keikkahommiin se voisi sen sijaan sopia

”Ainakin itselleni yksi isoimpia syitä omavaraisteluun on juuri vapautuminen tarpeesta tehdä päivätyötä ja sitä kautta kapitalistisen järjestelmän tukemisesta”, Hartonen sanoo.

Hartosen kuukausittaiset menot tulevat tällä hetkellä katetuiksi 120 eurolla. Vuokra on satasen, lisäksi menoina ovat puhelinlasku ja muutama pakettillinen kaura- ja ohraryynejä.

Kulkupelinä toimii pyörä ja kauppaan asiaa on ollut viimeksi maaliskuussa.

Dorff vieraili hiljattain isänsä luona Jyväskylässä. "Se on kivaa vaihtelua, mutta en haluaisi asua siellä. Elämä on merkityksellisempää, kun asiat tekee itse."

Etenkin nuoret kokevat nykyisin, etteivät pysty itse vaikuttamaan mihinkään, hän pohtii. Voi olla avainkokemus kasvatata itse perunansa ja pilkkoa polttopuunsa.

Esa-Pekka Vierimaata kiinnostaisi hyödyntää enemmän edellisten sukupolvien tietoja. "Isovanhemmiltä tekisi mieli hirveästi kysellä." Kuva: Reijo Haukia

Omavaraopistossa ei keskitytä pelkkään viljelyyn. Kursseilla harjoitellaan esimerkiksi ikkunoiden ja tulisijojen kunnostusta.

"Maaseudulta löytyy paljon vanhoja taloja, jotka voisi kunnostaa", Dorff perustelee.

Kuin tilauksesta pihapiiriin kurvaa Martti Pellikka. Hän on opettanut Omavaraopistossa kädentaitoja, muun muassa tuohitöitä.

Nurmeksien Ylikylässä sijaitsevan pientilan kasvatilla hirsisaunankin teko luonnistuu. "Ukki oli torppari, käsistään kätevä."

Eräänä keväänä Pellikka soitti opistolle ja kysyi, olisiko heillä kiinnostusta nauriin siemenen viljelyyn. Hänellä oli kotitilallaan naurisistukkaita. "Siitä se lähti puheeksi. Maria (Dorff) kysyi, olisiko kiinnostusta tulla opettamaan."

Nykyisin omavaraopistoon kuuluvan Peltolan pihassa komeilee kaivo, jossa on Pellikan ohjeiden mukaan tehty pärekatos. Hyvä pärekatto voi kestää 30-40 vuotta, hän kertoo.

Opiskelijoista piirtynyt kuva on hyvin myönteinen. "Suurenmoista porukkaa", hän kehuu. "Haluvat pikkuisen vastapainoa nykyelämän menolle ja opetella tämän tyypistä elämää."

Kokemus ei merkkää, vaan kiinnostus, Martti Pellikka teroittaa. "Kaikista parasta on, jos on halu itse tehdä jotakin." Kuva: Reijo Haukia

Kun katselee pohjoisen lyhyen päivän valaisemaa peltomaisemaa, tuntuu, että helpommankin sijainnin olisi voinut valita.

Täällä maa ja kiinteistöt ovat hyvinkin edullisia, Dorff pohtii hyviä puolia.

Hän suosii itse yhteisöllisyyttä, jossa kullakin on oma talo. "Jokainen voi valita yhteisöllisyytensä asteen, mutta toivoisin näkeväni sen, että maaseutu uudelleen elävöityisi."

Dorff ei usko, että kaupungissa elämä voisi olla ekologisesti kestävä.

Pohjois-Karjalassa paikallisyhteisöltä tuntuu löytyvän myös muuan arvokas ominaisuus: avoimuus.

Omavaraopisto on otettu täällä hyvin vastaan.

Syyt voivat olla historialliset.

”Rasimäen kylä oli siirtokarjalaisten rakentama. Ihmisillä on perimätietoa siitä, kuinka evakoita on otettu vastaan ennenkin. Nyt täällä asuvat me kaupunkievakot.”

Ennen opiston perustamista Dorffin perheen luona kävi kansainvälisiä vapaaehtoistyöntekijöitä.

Kodissa asuvat vierailijat kävivät pidemmän päälle raskaiksi. Lisäksi Dorffia häiritsi, että monet olivat paikalla vain lyhyen hetken kasvukaudella. ”Kukaan ei nähnyt kokonaisuutta.”

Hän oli myös kiinnostunut hyödyntämään paremmin opettajan koulutustaan.

Ratkaiseva käänne koitti, kun hän pääsi tutustumaan Ruotsissa sijaitsevaan, yli 40 vuotta toimineeseen omavaraisuusopistoon. Viime aikoina uusia omavaraisuuteen liittyviä linjoja on perustettu maahan peräti kahdeksan.

Nykyään tulijoita ei tarvitse majoittaa Dorffin perheen nurkkiin. Omavara ry omistaa alueella kolme kiinteistöä: Repokankaan, Peltolan ja Rumolan. Niitä yhdistys vuokraa Kainuun opistolle kurssin ajan.

Vierimaan on yllättänyt yhteisöllisyyden suuri merkitys.

Olisi hyvä päästä yhteiskunnassa eroon ajatuksesta, että omavaraisuus on poikkeusyksilöiden extreme-urheilua, hän aprikoi. ”Sitä ei ole pakko vetää ääripäähän.”

Valtimon omavaraopisto

Tarjoaa omavaraisuuteen perehdyttävää opintokokonaisuutta Pohjois-Karjalan Nurmeksen Rasimäellä.

Aikuiskoulutus kestää kuusi kuukautta (huhti-lokakuu)

Omavaraopiston toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta. Myöskään viljelymenetelmät eivät ole sidottu tiettyyn oppiin.

Kursseilla opiskellaan mm. Omavaraisuuteen tähtääviä viljelymenetelmiä, ruuan säilöntää eri menetelmin, puurakentamista ja tarve-esineiden tekoa

Koulutuksesta kiinnostuneet osallistuvat talven aikana talkoisiin, joiden yhteydessä pidetään opintoihin liittyvät haastattelut. Seuraavat talkoot järjestetään tammi-helmikuun taitteessa.

Omavaraopisto on osa Kainuun opistoa.

Lisää aiheesta: [Pystyisitkö tuottamaan itse ruokasi ja elämään ilman sisävessaa ja kraanavettä? Se on arkipäivää muhoslaisella Pakurilan tilalla](#)

Lisää aiheesta: [Näin suuri kasvimaat nelihenkisellä perheellä pitäisi olla, että sen sato riittää talven yli ja tuottaa taloudellista hyötyä](#)

Lisää aiheesta: [Uutuussarja seuraa omavaraisuuteen pyrkiviä suomalaisia – "Täysi marketti on suoranainen maanpäällinen helveti"](#)

omavaraisuus + Nurmes +

omavaraopisto + Maria Dorff +

kädentaidot + omavarainen maatila +

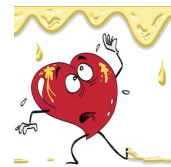
Omavaraistalous +

➔ Jaa artikkeli

Keskustelu

Lue lisää

Mainoslauseet lupailevat liikoja: Kolesterolia alentavat ravintolisät ovat suosittuja ja niiden uskotaan edistävän sydänterveyttä, mutta tuoreen tutkimuksen mukaan ne ovat tehottomia

Lukemisto | Hyvinvointi
4.12.

Apulaisoikeusasiamies: Vanhusten saattohoidossa ja leikkauksen jälkeisessä hoidossa on vakavia epäkohtia

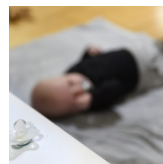
Uutiset | Hyvinvointi

2.12.

VATT: Lasten kotihoidon tuesta haittaa lapsille ja äideille

Uutiset | Hyvinvointi

1.12.

Osaston luetuimmat

Suomen yleisimmän traktorimerkin valmistus lopetettiin jo yli 20 vuotta sitten – suurin osa traktoreistamme on keski-ikäisiä

3.12.

Valtteri Toivola käänsi pienen paikkakunnan vahvuudeksi – tuloksena menestyvä monialayritys

4.12.

Jopa 95 prosenttia maailman ruuantuotannosta on sidoksissa tekijään, jota häviää nopeammin kuin uusiutuu

4.12.

Väitöskirja: Ruuantuotannon paikallistaminen ja maatalojen biokaasu korjaisivat maailmanlaajuisia ongelmia

4.12.

Onko nykyaikainen elämäntapamme vain väliaikainen vaihe? Suomesta löytyy paikka, jossa opiskelleilla ruuan ja energian kallistuminen ei tunnu missään

1.12.

Maidon hinta kirii Suomessa kohti Euroopan hintoja, Hollannissa nousu jatkuu edelleen

04:00 TILAAJALLE

”Kaikki työnantajat eivät ole kausityöntekijöiden kohdalla noudattaneet työehtosopimuksia”, sanoo asiantuntija Riikka Vasama – uusi sovellus pyrkii rakentamaan luottamuksen maatalous- ja metsätaloukselle

Lisää aiheesta Koneviestissä

Koneviesti | Helpotusta lehmien kuumuuteen

Lukijan idea | Karjatalouskoneet
14.9.

Koneviesti |
Maaseutuyrittämisestä viestivä
kampanja on käynnistynyt - Ideasta
todeksi - kaikki mahdollisuudet yr...

Maatalous
27.8.2009 TILAAJALLE

Tilaa

Seuraa

Tilaa uutiskirjeitä

Simonkatu 6
PL 440
00101 Helsinki
020 413 2100

ASIAKASPALVELU

Asiakaspalvelu
Usein kysyttyä
Ota yhteyttä

MEDIAMYyntI

Mainostajalle
Mediatiedot ja hinnat
Ota yhteyttä

TOIMITUS

Yhteystiedot
Palautelomake

Viestimedia Oy Briefly in English

[Käyttöehdot](#) [Tietosuoja](#) [Evästeet](#) [Evästeasetukset](#)

© Maaseudun Tulevaisuus